

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни
— 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

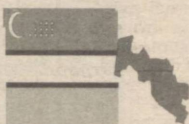
ПАЙШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

1996 йил феврал

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОЛАЛАР ЖАМҒАРМАСИ ВА «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ ҲАФТАЛИГИ

Баҳоси эркин нарҳда

БИРИНЧИ
УСТУН

МУБОРАК ҲАЖ ЗИЁРАТИГА БОРУВЧИЛАРГА ДАВЛАТ КЎМАГИ

Муборак Руза ҳайити муносабати билан Вазирлар Маҳкамаси мамлакатимиз мусулмонларининг муборак ҳаж сафарини ташкил этишга давлат томонидан ёрдам курсатиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Энди дилида ҳаж сафарига боришни орзу қилган мўмин мусулмонларга катта енгилликлар, моддий имтиёзлар бериладиган бўлди.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Хоразмда кўплаб ашула ва рақс ансамбллари, санъат жамоалари таниқли ҳофизлар, истеъдодли ёшлар «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзусидаги кўрик танловга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

Шу мавзудаги кўрик-танловни ўтказувчи вилоят ташкилий қўмитасининг навбатдаги йиғилишида қўшимча тadbирлар белгиланди.

ФОЗИЛЛАР СУХБАТИГА МАРҲАБО

Бугун соат 17.00 да республика Маънавият ва маърифат жамоатчилик марказида «Икки буюк тақдир: Амир Темур ва Бобур Мирзо» мавзусида маърифий кеча бўлади. Уни жамоатчилик маркази Бобур номидаги халқаро жамғарма билан ҳамкорликда ўтказилади. Бу анжуманда фозилу фузалолар, ёзувчи ва шоирларнинг маърифатли гурунглари билан баҳраманд бўласиз.

ВАТАН ИШКИДА ТЎП СУРИШ

Рамазон ҳайити арафасида футболимиз ривожига бағишланган анжуман ўтказилди. Йиғилиш аҳли ўтган йилги футбол мавсумининг ҳосиласи, йўл қўйилган камчиликлар, амалга ошмай қолган тadbирлар, футболимизда тўб узғаришлар қилиш юзасидан саъй-ҳаракатлар ҳақида фикрлар айтишди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тулаганов ва бошқалар иштирок этишди.

Матбуот хабарлари асосида тайёрланди

УШБУ СОНДА:

2-БЕТ:

«САОДАТМАНД СУДОБА ХОНУМ»:

— Мен кўчадан келганимда уйда дид билан кийинган ораста хотиним кўтиб олса, нимаси ёмон,
— дейди Ого Мақсуд.

4-БЕТ:

«УЙИНГИЗДА ҚИЗ ЎСАЯПТИ»:

Улар шу даражада яқинлашиб кетишдики, бир кун гуноҳ иш содир бўлди.

КЕЛИНИНГ
СОҢЛАРДА:

«ҚАДАТЛАР ДУНЁ»

«ОРАТНИНГ КЎЛИ»

«ЯШАРНИ МАЪНАВИЙ
ТУТАТЛАР»

ЯНГИ АСР БЎСАҒАСИДА

Бир гуруҳ халқаро тадқиқотчилар Полша, Чехия, Словакия, Болтиқбуйи давлатлари ва МДҲнинг айрим мамлакатларида «XXI аср қачон бошланади: 2000 йил 1 январдами ёки 2001 йил 1 январдами?» деган савол билан суров ўтказдилар. Маълум бўлишича, янги аср қачон боланишини аниқ билмайдиганлар ҳам анчагина экан. Ҳатто, Тинчлик Корпусининг Алматыдаги ваколатхонасида ишлайдиган америкаликлардан икки нафари ҳам бу саволга жавоб беролмай шошиб қолишди.

АКЦИЯ
ИКТИСОД
ТАЯНЧИ!

Тел 39-16-56
FAX 39-17-63

Абдурасул Пардаев сурати

Ер юзида юзлаб давлатлар бор. Минглаб миллатлару элатлар яшашади бу давлатларда. Мамлакатлар бир-биридан жуғрофий чегаралари билан ажралиб туради, деган гап тўғри. Лекин, булардан булак, залворлироқ сабаблар борки, элатнинг, миллатнинг, қолаверса мамлакатнинг хусусиятини белгилайди. Бу урф-удумлар, одатлар, миллий қадриятлардир. Биз ана шулардан келиб чиқиб газетамизда «Миллатлар, оилалар, одатлар» номли янги рух очдик. Истагимиз сиз азиз муштарийларимизни турли миллатлар, мамлакатлардаги одатлар, анъаналар ва оилавий муносабатлардан хабардор қилиш...

Ого Мақсуд Хожийзоде Дарёний асли Эроннинг Машхад шаҳрида истиқомат қилади. Тошкент шаҳридаги фирмалар билан ҳамкорликда иш олиб борганлиги учун тез-тез шахримизга келиб, оиламизнинг азиз меҳмони бўлиб туради.

Судоба хонум, яъни, ого Мақсуднинг рафиқаси космолог. Узининг мўжазига устахонаси бор. Эри хизмат юзасидан Тошкентга келган пайтларида Судоба хонум, дукон ва офисларни назорат ҳам қилиб туради. Ишга узининг шахсий машинасида боради. Оддий кийи-

нади, лекин, ҳар доим енгилар узун куйлакда, сочларини беркитиб румол уради.

Ого Мақсуд билан сўзлашарканмиз, ҳаёлимизда ажиб

уйда узига ёққан, энг замонавий кийимини кийиши мумкин. Агар эри рухсат берса.

— Судоба хонум, қандай кийинмасин, менга ёқади, — изоҳлайди ого Мақсуд. Уйда мен учун кийиниши, пардоз қилиши керак! Масалан, мен кучадан келганимда уйда дид билан кийинган ораста хотиним кутиб олса нимаси ёмон. Кучада эса бошқа гап. Бу уринда мен авлоддан авлодга утиб келаётган удумларимизга қарши чиқмайман ва кучалик кийимини шарт, деб уйлайман.

Судоба хонум адабиёт ихлосманди. Муסיқани ҳам севади. Ажиб-ажиб ғазаллар уқийди. Хонадонда Хофиз Шерозий, Фирдавсий, Рудакий. Умар Хайём, Фузулийнинг усто ҳаттотлар томонидан нияҳтада нафис қилиб қурилган лавҳалари осиб қуйилган.

Эронликларнинг орасида ота-оналар билан фарзандлар уртасида узига хос бўлган назокатли муносабат борлиги менга ёқди. Айтгандек,

Миллатлар, оилалар, одатлар

САОДАТМАНД СУДОБА ХОНУМ

бир манзара гавдаланади.

Эронда аёллар куча-куйда, транспортда қарерда бўлмасин алоҳида ҳурмат эътиборга лойиқ саналаркан. Хусусан, Эронда курилишда гишт тераётган, куча супураётган аёлларни кўрмайсиз. Бундай ишлар билан асосан эркаклар шугулланишади. Лекин, бу аёллар фақат уйда утиришар экан, деган гап эмас. Аёллар ҳам ишлашади. Уларнинг орасида шофёр, врач, ҳуқуқшунос, ҳатто полициячилар ҳам бор. Эрон аёлларига хос хусусиятлардан яна бири шундаки, улар қаерда ишлашидан қатъий назар албатта чодра ёпинишаркан... Уйда эса... Судоба хонумнинг калта юбка ва енгисиз кофта кийиб тушган суратини қуриб «О, хонум, хили хушрӯй, хили хушрӯй» — дейман қулиб. У ҳам қулади.

Мен суратни қўлимга тутганча саволмун оғага қарайман.

Наргис изоҳлайди:

— Биласизми, бизда аёллар кучада сочини кўрсатмай, узун чодрада юргани ҳолда

ого Мақсуд Дарёнийнинг уч угли бор. Ормиё, Орто, Ораш. Агар овқат пайтида Судоба хонум чой куймоқчи бўлса ўғли Ормиё «Ойижон, агар ижозат берсангиз ёки лутф этинг, чойни мен сизга қуйиб берай?» — дея илтифот қилади. Ёки хонум ўглини мактабга қузатаётган, «Ўғлим, агар бугун аёло баҳолар олиб келсангиз, менга нияҳтада лутф этган бўлардингиз» — дейди. Ўртошларим мени кечирсинлару, лекин қўлаб оилаларимизда эрталаб шундай «ширин» сўхбатларнинг бўлмаслиги ҳақиқат. «Агар бугун яна уч ёки икки олиб келсанг, дадангга айтиб таъзилингини бердираман. Дарсдан сўнг санкиб юрмасдан дарров уйга кел» ва ҳоказо. Ма-на бизнинг муомаламиз. Шундай эмасми?

Эронда хотин-қизлар ҳам бир-бирларига одоб ва назокат билан мурожаат қиладилар. Судоба хонумнинг дугонаси уйга келса, уртада куйидаги муомала бўлади.

— Қурбонингиз бўлиб, Шахло хонум, келиб бениҳоят лу-

тф этдингиз!

— Тасаддуғингиз бўлай, Судоба хонум, яхши ўтириб-сизми, ишларингиз яхшими?

Қаранг, қандай нафосатли ёки айтиш мумкинки шоирона сўхбатлар бу...

Мен бундай муомалаларни бувижонлариму момоларимдан кўп эшитгандим. Улар бизга иш буюришса: — Жонимни қоқай, гиргит-тонинг бўлай, қоқиндиқ деб бизни «эритиб» юборишарди. Аммо, ўз тенгқур дугоналарим уртасида бундай лутфу қарамни кўрмаганман. Ҳатто ширин фарзандларимизни ҳам баъзан жеркиб ташлаймиз.

— Сизларда руза тутиш, намоз ўқиш мажбурийми? — Сурайман ого Мақсуддан.

— Хонум, гапларингиз мени ҳайратга солапти, ахир бу ҳамманинг ўз эътиқоди, хоҳишидурки ҳеч кимни мажбурлаб бўлмайди. Муслмон давлатларида дин-сизлар учрагани ҳолда, Европанинг замонавий шаҳарларида ута диндор аёлларни учратишингиз мумкин. Мен юртимни қандай урф-одати борлигидан қатъий назар жуда севаман. Оиламизда бу сенинг Ватанинг, уни севишинг керак деган гаплар бўлмаган. Ота-онам менга ёки мен ўз фарзандларимга бу сўзни айтмаганман, чунки, бу табиий, айтиш мумкинки, илоҳий туйғудирки, у авлоддан-авлодга қон билан ўтади. Ого Мақсуднинг гаплари жуда тўғри. Негаки, Ватан, юрт туйғусини қалбга мажбуран жўлаб бўлмайди.

Сўхбат чоғида айтилган яна бир гап ёдимдан қутарилибди. Эронда аёллар таксига минсалар улардан кира ҳақи олмастик одат экан. Ҳайдовчи аёлни манзилга элтган, эшикни очиб «Хонум, машинамга миншингиз билан мени жуда бахтиёр қилдингиз», дея илтифот билан қутатаркан.

Қаранг-а! Совет пропагандасининг «Муслмон давлатларида аёлларга қўлларча муносабатда бўлишди, уларнинг ҳеч қандай ҳақ-ҳуқуқлари йўқ», деган гапларига ишониб юраверган эканмиз. Энди эса қўзимиз очилмоқда. Бир томонга қарасак, қўлида зилдай болга қутариб темир йўлни созлаётган сарик нимчалик Нонна Мардюкова, иккинчи тарафда эса таксида бепул кетаётган, эркакларнинг ҳурмату илтифотларидан мамнун Судоба хонум...

Басира САЙИД АЛИ

Туркистон бир — Ватан бир

САХОВАТ

Қозғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоевнинг Фармонида биноан кам таъминланган фуқароларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш мақсадида ҳудудий хайрия жамғармалари ташкил этилган эди. Улар томонидан қатор ишлар амалга ошириляпти. Масалан, утган бир ярим йил мобайнида Павлодар ҳудудий жамғармаси 50 миллион тенгга тенг миқдорда хайрия тадбирларини ўтказди.

ВАКОЛАТЛАР

ДОИРАСИ КЕНГАЙДИ
Қирғизистон Республикасида мамлакат Конституциясига айрим ўзгаришлар киритиш юзасидан ўтказилган умумхалқ референдуми натижалари эълон қилинди. Марказий сайлов комиссиясининг маълумотига қўра, сайлов ҳуқуқига эга бўлган аҳолининг 94 фоизи референдумда қатнашган. Уларнинг 96 фоизи Конституцияга киритилган ўзгаришларни ёқлаб овоз беришди. Шундай қилиб, президент Аскар Акаевнинг давлатни бошқаришдаги ваколатлари доираси анча кенгайди.

ИБРАТЛИ ТАДБИРЛАР

Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган миллий-маданий марказларнинг фаолияти диққатга сазовор бўлмоқда. Жумладан, Сирдарё вилоятидаги қозоқ миллий-маданий маркази ҳам қатор ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Биринчи қозоқ космонавти, Халқ Қаҳрамони Т. Аубакиров билан бўлган учрашув жуда қизиқарли ўтди ва яхши таассурот қолдирди.

ЖАВОБГАРЛИКДАН ОЗОД ЭТИЛАДИЛАР

Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов «Умумий афв тўғрисида»ги Фармонга имзо чекди. Унга қўра, шу йилнинг 25 январга — 4 феврал кунлариги воқеаларнинг қатнашчилари ва «Халқ fronti» ҳаракати иштирокчилари, агар улар оғир жиноят содир этмаган бўлсалар, жиний жавобгарликдан озод этиладилар.

НИСБАТ ОШИШИ КУТИЛМОҚДА

Туркменистон Марказий банки Банклараро валютаси биржасини ташкил этишга қарор қилди. Мутахасссларнинг фикрича, биржа ўз фаолиятини бошлаши билан долларнинг манатга нисбати кескин ошиб кетиши мумкин. Ҳозир 1 АҚШ доллари 2000-2400 манатга тенг бўлиб турган бўлса, баҳорга бориб бу нисбат 1:5=6 минг манатга етиши эҳтимоли бор.

Мухбиримиз хабар қилади

УНВОН МУБОРАК

1994 йилнинг ноябр ойида Бухоро Давлат университети илмий кенгаши қарорига қўра «Бухоро Давлат университетида хизмат кўрсатган профессор», «хизмат кўрсатган доцент» унвонлари таъсис этилган эди.

Шу йилнинг бошида ана шу унвонга муносиб номзодлар аниқланди. Университетнинг ўн етти нафар фан ва маърифат фидойилари шундай унвонларга сазовор бўлишди.

ЧЎПОНЛАР ЁЛФИЗ ЭМАС

«Соғлом авлод учун» Халқаро хайрия жамғармаси Бухоро вилоят бўлими Қизилқум яйловларида меҳнат қилаётган чўпон-чўлиқларга мададкор бўлмоқда. Яқинда жамғарманинг вилоят бўлими Ромитон туманидаги «Қизилравот» ва Пешку туманидаги «Жонгелди» жамоа хўжаликларини оталиққа олди. Муассаса ташаббуси билан чўпонлар ҳузурига озиқ-овқат, кийим-кечак, дори-дармонлар ортилган автокарвонлар қатнаб турибди.

Маҳмуд МАРДИЕВ

Бу ажиб дунё ҚАМОҚХОНА СОТИЛАДИ!..

Нью-Йорк шаҳри мэри Рудолф Джулиани шаҳардаги қамоқхоналарни хусусийлаштириш ҳақида қарор қилди. Нью-Йоркда 17 та қамоқхона бўлиб, уларда 17266 нафар жиноятчи сақланади. Агарда бу қамоқхоналар хусусийлаштирилса ҳар йили улар учун кетадиган 746 миллион долларлик ҳаражат шаҳар маъмурияти ҳисобига қолар экан. Қамоқхоналарни сотиб олишни истовчилар ҳам тез топилди. Ҳозирча 11 та фирма харидорликка даъвогарлик қилмоқда.

Бу ажиб дунё

ХОЖАТХОНАЛАР МУЗЕЙИ

Ҳа, яқинда Ҳиндистон пойтахти Деҳлида худди шундай музей очилди. Музейдаги экспонатлар ҳожатхонанинг келиб чиқиши, ривожланиши ҳақида сузлайди.

Музейни деҳлилик ишбилармон, сантехник жиҳозлар сотадиган ва ишлаб чиқарадиган фирма ҳужайини Биндешва Патҳака ташкил этди. У музейни бойитиш мақсадида чет эллардаги дустларига ва элчиҳоналарга ёрдам сураб хат ёзди. Натижа ёмон бўлмади. 60 дан ортқ мамлакатлардан жаноб Патҳака номига ажойиб экспонатлар билан бирга ҳожатхоналар ҳақидаги китоблар тўпламлари ҳам келди. Бу музейда 4 минг йил олдин фойдаланилган ҳожатхона анжомларидан тортиб, бугунги куннинг энг сунгги модели ҳисобланган, Таиландда ишлаб чиқарилган ҳожатхона анжомларигача бор.

Оллоҳ буюради:

— Биз омонатни осмонларга, ерга ва тоғу тошларга кундаланг қилган эдик, улар буни кўтаришдан бош тортдилар, бундан андишага тушдилар. Инсон эса уни ўз зиммасига олди. Чунки у (ўзига) зулм қилгучи ва нодондир¹.

Бу оятдаги «ОМОНАТ»дан муҳим — Оллоҳдан кўрқиб кераклиги ва «САВОБ ОЛИШ» ёки «ЖАЗОГА ҚОЛИШ» каби нарсалардир.

Кар, 1 кг усимлик мойи.

Тухумни сирланган тоғорага солиб яхшилаб кўпчителилади ва озгина туз, ароқ солиб юмшоқ хамир қорилади. Хамир 20-30 дақиқа тиндирилгач, 2 мм қалинликда ёйилади. Ёймадан эни 2-3 см ли тасмалар кесилиб, улардан угралар кесилилади. Сўнгра қиздирилган ёғда уграларни олиб оз-оздан пишириб олинади. Сирли идишда асал, шакарни оловда эритиб, яхшилаб аралаштирилади. Идишни оловдан олиб, асал совимасдан тайёрлаб қуйилган уграга қуйиб секин аралаштирилади. Сўнгра алоҳида алоҳида тақсимчаларга солиниб, қўл билан босиб ёпиштирилади.

Тайёр чак-чак юзига седана сепиб, дастур-

Ҳиёнатга кўз юмишни
ўрганганлар,
Балоларга дучор бўлиб
хўрланганлар,
Мусибатлар келаверган
қувиб издан...
Абадиян унганмағай
аҳдин бузган.

Пайғамбаримиз буюрадиларки:
— Мўмин ХИЁНАТсиз ва ЁЛҒОНсиз гузал феъл-атворга эга бўлади, ишларида ХИЁНАТ ва ЁЛҒОН бўлмаслиги керак, деган илоҳий низоомга итоат этади.

— Умматим омонатни ғанимат билмайди, садоқатни мажбурлаб олмайди — шундай қилгандагина хайрли йўлда юрган бўлади.

— Сизга омонатга берилган омонатни қайтариб беринг. Хиёнат қилганга хиёнат қилманг.

Бухорий ва Муслим ҳам Абу

ОМОНАТ

Ҳурайрадан шу ҳадисни келтирадilar:

Пайғамбаримиз буюрадиларки:

кан сарёғ, 1 ош қошиқ шакар, 1 кг усимлик мойи ва мўлжалланган шакар сувда эритилади. Тухум, сарёғни солиб аралаштирилиб, хамир қорилади. Хамирни 20-30 дақиқа тиндирилгач, 2 мм қалинликда қилиб ёйилади. Хамирдан 5-6 см ли тасмалар қирқиб улардан варақи кескичда ромбик шаклида кесиб қиздирилган усимлик мойида тилла рангга киргунча қовуриб олинади.

Тайёр куш тилини вазаларга солиб дастурхонга тортилади.

ХОЛВАТАР

100 гр усимлик ёғи, 1 стакан ун, 1 стакан шакар, 3 стакан қайноқ сув.

Микдордаги ёғни қизиб турган қозонга солинади. Унинг устига ун

пастлатиб пиширилади. Тайёр бўлган ҳол-вайтарни озгина совутиб, ликопчаларга солинади ва совигандан сўнг булакчаларга бўлиб, дастурхонга тортилади.

БЕКАТАК САРЛАРА

Ёғда қовуриладиган хамир маҳсулотларини кўп ун сепиб ёйса (урвоқланса) ёғ кўп кетади ва қуяди.

Бугирсоқ, куш тили, чак-чак ва шу каби хамир маҳсулотларини қовураётганда ёғни кўп солинг, шунда ёғ камроқ ишлатилади ва пиширингиз куймайди.

Кундалик турмушимизда ишлатилаётган озиқ-овқат маҳсулотлари сабзи, пиез, помидор, карам ва шунга ўхшашлар таомга солинганда иссиқлик таъсирида ўзгаради.

Масалан, сабзи, пиезни тайёрлаётган таомга барча маҳсулотлардан олдин солинишининг сабаби улар таркибидаги каротин моддаси ёғда эрийди ва овқатга ранг беради.

Маҳсулотлар таркибидаги кислоталар, минерал тузлар таомларга маза беради. Шунинг учун лавр япроғи, мурч ва шунга ўхшаш зирavorлар таомга пишиш олдида солинади.

Таомларга энг яхши таъм берувчи моддалар — аминокислоталар асосан гуштда бўлади.

ДИЛБАР тайёрлади

учун бир омонатдир. Яна, мусулмон аҳолининг, айниқса етимларнинг мол-мулкни тажовузлардан асраш ҳам идорачиларга вожибдир. Олимларга эса авом табақага дин асосларини ўргатиш вожибдир. Авом табақага диний асосларни ўргатиш улар учун бир омонатдир. Бу омонатни кўз қорачигидай асраш олимлар зиммасидаги мажбуриятдир. Болаларини гузал ахлоқли қилиб тарбиялаш ва улғайтириш оталар зиммасидаги мажбуриятдир. Чунки, авлод ота-онага берилган бир омонатдир. Бу омонатни сақлаб қолиш унга гузал тарбия бериш деганидир. Шунинг учун ҳам Расулulloҳ буюрадилар:

— Ҳаммангиз чўпонсиз, ҳаммангиз сурув учун жавобгарсиз!

ЗАХХАРУРРИЁЗ («Богдаги заҳиралар»)да шундай ёзилгандир:

— Қиёмат куни биров Оллоҳ

ҳузурига келтирилади. Оллоҳ буюрадики:

«Фалончидан омонатни...

қандай бўлади, деб сурашади.

Варшавалик медиклар вегетариан аёлларнинг 50

фоизи организмизда темир етишмаслигини, 14 фоизда эса камқонлик

борлигини аниқлади.

«Вегетарианликни ихтиёр қилиб, нутри овқатланиш организмизда темир, магний ва рух тансиқлигини пайдо қилиши мумкин», — дейди Познен тиббиёт академиясининг профессори Я.Ханиш.

Бунинг натижасида юрак фаолияти ёмонлашади, бош тез-тез оғриб турадиган бўлиб қолади. Уйқусизлик руй беради, ҳатто сочлар тукила бошлайди. АҚШ ва Фарбий Оврупа тиббиёт ходимлари ҳам бу фикрга қушилишадди. Улар яна вегетарианлардан туғилган болаларнинг нерв системаси касаллик-

эдик. Намоз ўқилаётган пайтда бир одамни жанозага олиб келишди. Расулulloҳ сўрадилар:

— Қарзи борми?

Дедилар:

— Йўқ!

Шунда унинг жаноза намозини ўқидилар.

Сўнгра яна бир одамни жанозага олиб келишди. Расулulloҳ сўрадилар:

— Қарзи борми?

Дедилар:

— Ҳа!

Сўрадилар:

— Бирон нарсаси қолганми?

Дедилар:

— Уч дирхам пули бор!

Шунда жаноза намозини ўқидилар.

Кейин учинчи бир кишини жанозага олиб келишди. Оллоҳ Расули яна сўрадилар:

— Қарзи борми?

Дедилар:

— Ҳа!

Расулulloҳ сўрадилар:

— Бирон нарсаси қолганми?

— Дедилар:

— Йўқ!

Расул буюрдилар:

— У ҳолда дустингизнинг жа-

ҳазасини сизлар ўқинлар!

ГУШТ ЕМАСЛИК ЗАРАРЛИМИ ЁКИ ЗАРУРМИ?

Одам вегетарианга фойда булар экан,

булишга қатъий ихтиёр қилган бўлса, экан, деб турли

ейдиган овқатини фойдасиз йўлларни

ларнинг 50

қидириш Ол-

лоҳга ҳам

хуш келмас.

Оллоҳ берган

риск-насиба-

ни еб, нозу

неъматлар-

дан баҳраманд бўл-

моқ, шукур қилмоқ

керак.

Нилуфар

ЗИЯМУҲАМЕДОВА,

шифокор

Бу ажиб дунё

ЭРИ-ХОТИН УРУШИ...

Қуйида келтирилган рақамларни ўқиб сиз «наҳотки Нью-Йоркда шундай бўлса?» дейишингиз мумкин. Ҳа, афсуски шундай.

Шаҳарда яшайдиган уйсиз аёлларнинг ҳар бештасидан биттаси эрининг ҳар кунги дўппослашдан қочганлар ҳисобланади. Полициянинг тезкор гуруҳини чақирувчи 911 рақамига ҳар куни 500 дан ортқ эридан калтак еган хотинлар кўнгироқ қилишар экан.

Табриклаймиз

Қадрли ва меҳрибон онажонимиз Муҳаббатхон АЪЗАМОВА!

Сизни таваллуд топан кунингиз билан чин дилдан табриклаб, узоқ умр, сийхат-саломатлик тилаймиз. Оллоҳдан отажонимиз

билан қўша қариб биз ва невараларингиз камолини қуриб юриш насиб этишини сўраймиз.

Фарзандларингиз АВАЗХОН, ФАЗИЛАТХОН, АЗИЗХОН.

Ҳурматли
ФОЗИЛҲОН,
ЗУЛАЙҲООЙ
ва умр йўлдошим
ЗИЁДАХОН!

Сизларни 23 феврал туғилган кунингиз билан табриклайман. Узоқ умр, бахт саодат тилайман,
деб ШАРИФ. М.

Гарчи бировнинг хатини ўқиш одобдан саналмаса-да, уни фойдадан холи бўлмас деган мақсадда сиз азизларга иланиялмиз. Чунки бу мактублар замирида инсоний фазилатларнинг олий маҳсули саналмиш муҳаббат ётади. Муҳаббат эса ҳамisha инсон камолотининг асосий босқичи саналиб келинган.

Таҳририят
(ЙИГИТНИНГ МАКТУБИ)

«Сени илк бор курганимдан
буйн кузатаман. Қалбигида не
умид борлигини англаб етмоқчи
устаб хиббонга ёлғиз тақлиф э
гандим. Англадимки, ниятларинг
оқ, тилакларинг бегубор экан.
Ушанда дилингга улкан дард зо
хриллигини уқдим. Муҳаббат атал
миш соҳир туйғу юрагинг эгтлар
га армон уругини сочиб кетган
инини англаб етдим. Менга но
маълум, бироқ марҳум дустинг
Алишерни деб чекаётган изтироб
ларинг, ғам-андуҳинг, салдоқатин
сенга, ғам-андуҳинг, эҳмиринг оширди.
Ҳаммадан бийикон тутган аҷиб
қисматим сенинг ҳам вужудинг
тилкалаб утибди. Ишкдан қалби
озор чемаган ким бор узи бу ду
нада? Аммо бизники ҳаммасидан
ошиб тушди.

... Шу кучи такдиримиз туташ экан, деганча тасалли бердик бир-биримизга. Сенинг ушалмаган орзунг Алшериңниг висолига етмок булган булса, меники Маржонаниг висолига етмок эди. Аммо худойим уларни биздан куп курди. Кисмат дедэ кунигиди. Сен эх такдирга тан берибсан. Алшериң ни унутолмагенин каби, мен эх Маржонани унуттолмаган. Юракда севиги туйгусини ардоклаб эяа-эяа накадар ширин. Сени кашф этганим сари кулариздан Маржонани тогандим. Эхэ билан ифатингизда зохи эди у гуе. «Сиз Алшерига ухайсиз — демаганинга балки икчимиз эаа сингил булиб колармидик. Сендек бокира калбли сингилм борлигидан юрагим гурурга тулиб юрармидим. «Сизни курганимдан буюн бум-буш юрагимда илинх шуьлэси порладэ — демаганинга, балки севиб колмасмидим. Уша кучи бе-хад шод эди. Чунки, Маржонамдан худо булганимдан буюн йукотганим — илохих хилкати туйгандим сенинг калбингдан. Эсимни таниганимдан буюн шу кучи, эа факатнига шу кучи эу такдиримга узимча илк бор тахсин айтганим. Во дариг, бу тасанно бошимга кимсатинг, мухаббатниг рора мушти булиб урилди. Хат-тор юрак изимизга буйсунамди. Уша кучи «Сени севанам» деелмадим. Бундан камакал рухий кийнокча туйганимни тасаввуринга сиздига олармикансар? Шу тахлит хайрлашдик. Сен илик юртингга, мен эса нолан-фигон чекиб колдим. Шунда билдим сенга канчалки богланиб колганимни. Юрак бум-буш, кузимга дунэ тор булиб колди.

Нихоят сен Тошкентга элдин-
га, бу мен учун байрам эди. Ишон-
санг сени кўрмоқ, иссиқ нафасин
тафтидин туймоқ, бахтининг ёл-
гон ваъдаларидан ҳоли байрами
эди.

Бир кун кечқурун минг ҳадик,
хавотир ила «сени севман»
деб айтгандим. Хавотиримнинг
боиси сени узимдан бездириб
қўймаслик эди. Колзасега, мени
ҳа «сени севман» дегувчилар-
нинг бери-да, деган ҳаёлга
боришгидан қурқардим. Мен поклик-
да сажда қилардим. Эътибор бер-
ган бўлсанг сенга бирор марта
булсин тажовуз қузи билан
боқмагандим. Ишончмани поклик
ва садоқат ила оқлагша интилардим.
Сенга бахтдан ясалган тахт, шо-
ҳна ҳавт ваъда қилмагандим.
Чунки, бу янглиг ёлгон ваъдалар-
дан минг фарсаҳ йироқдам. Сен
билан фақат бир нарсани баҳам
қўрмоқни истагандим. У ҳам бул-
са севги ва юрагимнинг уриши-
ни. Энди бўлса менинг суйган
йрим ширин хотина...

Эснэгдмэ, «Мен сиздан йироклашб кетишдан куркаман», деганиш. Агар чиндан хам курксан, сенгич умр буйр курувда яшашингиз зинзор истхалдас. Аслида сендан узокларга кетишим керак эди. Сендан комчок, йироклашмчок режаларини тулари мижха коқмай тузиб чикардим. Аммо тоигр ёршиди дегунча режаларимнинг хаммаси букулди каьрига сингб кетарди. Тураман, юраман-уйларимда сен, лол коламан. Нахотки иродам шуучалик еуст булса деб. Йук, энди икор булдим, бировага каттик ишонмок, чин дилдан севмок иродани хам, юракни хам тан олмас экан. Севги бу — калбадга эркинги ихтивриси узгага иньом этмок дегани экан. Узга дегани эса — сен булбл чикиднг.

хоққонда Гув чироили жуфти-хона
лод деб уларшадди. Бирок, нега
шундай бўлиб чиқмади? Бирга яша-
моқ истаги бормиди сенда? Еки...
Фақат ҳолис жавоб бер. Агар қи-
бингда шундай истак бор бўлган-
бўлса, бунга қим монелик қилди?
Қуларингда узоқ боқиб шунга амин
бўлдимки, волидаи муҳтараманг
падари бузурковнинг олдида тилин-
г қисқироққа ухшайди. Негат
дейсаними? Шунинг учунки улар
олийгоҳда қушиқинга рози бўлиш-
ган. Сен, уларнинг айтганига қуни-
шим, қимга узатишса ушангга тур-
мушга чиқисим шарт, деб
уларисан... Аслида ота-онангинг
зғу қимайи фарзанди бахтини ку-
риш. Шундай қим, қим билан ва-
қерда бўлмасан, қим билан бўлсанг
қимнинг қувчиқ қиммасан.
Ишончимни қилинчақимни, ҳарил-
бисбасари янглик оқ, оппоқ оро-
ларимни саробга айлантирмоқ, на-
тоқ сенга бахт тортиқ этга? Бахт

Афсуски, излаганим баробарида таскин қолиб, таъзиққа учрадим. Сен билан куришмоқ бахтидан мени суво этдилар. Охир оқибат учрашишга муюссар бўлдим. Аммо сенга бир калима суҳ саз айтолмадим. Зерика бошладим. Ҳахмоналарим хайрон... Илгинч чироғи унга гандек юзе. Кута-кута охири яна учрашишга имкон туғилди. «Юрини биргаликда айланиб келайлик», - дедим. Дераздан боққанинга юзларинингн хомушлигини билгандим. Кузларинг мунгга тўлганди ушунда. Балки мени куришни истамай маҳзун қиёфага киргандирсан.

Юри-
нг,
айлана-
миз» —
деб ил-
тимос
қилдим
қайта-
дан.
«Йук,
бор-
майман»
— дея
рад эт-
динг.

«Сабаб?» — дедим. «Мени унашти-
риб қуйишди» — дединг хотиржам
йусинда. Бирок... Синик ва аччи-
табассумла хонангдан чиқиб кет-
дим. Уйладим, сенда не гуноҳ. Хам-
ма айб менда, ахир севиб қолган
менманку.

Тугилган куним оппоқ кунда
ичида севги рамиз булган бир до
на гул кутариб кутлагани келиши
нгни кутганим. Афсус, ширин хавл
ларим сароб бўлди. Даврадош
стларим майи ичдилар, мен аром
ди сипкордим. Ҳақмалари шодлик
дан хандон отиб куддилар. Мен эса
унсиз ййгладим, сенин унаши
қўйилганинги эшитиб. Уқиндим
қўйилганга киролмадим деб. Уқир
дим, Маржонанинг рухи қаршиси
да хижолат бўлиб. Унсиз оҳ чек
дим. Алишернинг руҳидан уялиб
Ошналарим севги ёлгон дея кеса
тишди. Мен эса ишқ-муҳаббатни
борлигига, у боқира туғилгани
ишонтира олмай бузладим. Сени
унашларанин елгонга чикариб
уззини ишонтирмоқчи бўлдим. Бу
хавбани уз озгиндан эшитганим
боис ҳақ тугилан ёлгонини чип
пакка чикардим. Хатто, ёзималар
дафтаридан битилган қизларини
номлариданаш рашқ қилган қиз қан
дай қилиб меники бўлмаслиги ке
рак, деганча мудом уярдим.

... Армон исиняпти, мени севи-
тида деди. Висолинга етолганга
менин ҳаётимда энг улкан йўқоти-
ли бўлади. Сенга инъом этиб яшам-
ни бўлган умиримни рад этиб, ха-
зон айлادиган. Бегарз ишқимни у-
ткинчи деб қарадиган. Булар умбро-
қий армон эъзамси? Умирим баҳор-
лари сенсиз утаркан, демек мин-
шоҳона яшашимдан қатъий назар
англаганим бахти қар инсонман.
Бевафо оғуанда энг ишонган,
суйган ва яқин олган қишми бах-
ти, сизлиқда ҳаёт қириширмиш. Позим
қурибдими, менинг бахтим баайни
шумда. Бироқ ҳозирча олдинда
умид бор. Таскин шулким, ҳали туй
бўлгани йўқ. Мени тугри тўласан-
г, ҳамасини ҳал қила олушан-
г.

... Куйган кунглим изхори сенга ҳавола. Уни хоҳ ўқи, хоҳ ўқима — ихтиёригиз. Утинчим, мактубимни сир сақла. Умидбахш жавоб кутиб қолувчи Эрка. Хайр омон бўл!».

(Қизингиз мактуби)

«Сўзларим сизга оғир бўтса, олдиндан уэр сўрайман. Менга билдиргангиз истакларингиз, тилакларингиз учун раҳмат. Мен ўзимга айта олмаган гапларимни айтибсиз. Бутун утмишимни эслагуба мажбур этибсиз.

Сузни нимадан бошлашни бил-
маяпман. Узингиз билиб, билма-
ган ҳолда мени азобга қўйибсиз,
балки сизга менинг қийналишлар-
им ҳузур бағишлар. Қўзимдаги
сиз, фақат сиз сеза олган мунг,
алам, изтироб туфайли ҳеч кимни

тадан олгиси келмаган меҳринг узингизда муҳралидан қоллишини истаддингизми... Қалбим ҳеч кимга, ҳатто узингма ҳам бўйсинмаса, менда не айб. Уз Алишерини унута олма-са унда не гуноҳ. Унга бошқача ном бериб, аскарликда эканлигига ўз-узини ишоништириб келавтган бўлса, уни айбласа ҳақингиз борми? Ил-тимос, менга бунинг ёлгон эканли-гини исботлагча уринманг. Дилим-ни уқитиб қуюсиз. Шундоқ ҳам ҳаёт-томондан уқитилган қалбимга озор берманг.

— Эдингиздими, сумбула ойинг илк куш мөндан: — Йигитингиз борми? — деб сұрагангизда «Ха, аскардилар» дея жуаган бергандим. Сиз ушанди нима дегангизгизи эсайзисми? «Билса, билиб колдонима деб жуаган берасиз?» дегандингиз. Ушанди кандай ахволга тушгандими билсангиз эди. Эх! Кани энди у хар кадамда мени такрип килса эди? Кани у? Кимга йиглай туйиб-туйиб. Ким тинглар эди. Ким хас тушулар эди ушанди мени? Сиз эса кулиб куйдингиз. Менга масхасэа булиб туюлди, бу кулиш. Ростданаи сизга кизик туюлгандир. Йигити бөр кизингиз бил, яъни бир бегона йигит билан бемалол гапарбеш, таклиф этган жойига рад этмай бориши аксузлик эди, албатта. Аммо узингизда мен суйиб-суйилган инсонинг хеч качон етиб-белмайдиган тоза рухуни, лекин хозир сизга очик айти олмайдиган нимасиндир мукжасан килиб олгангизни билмас эдингиз. «Нега унда мен айтган жойга келдингиз» д-

Тангу изтириблар
 ТИЛ
 ИДАГИ
 РЗ

Сизга яннашсам, нима булади-ю, узоқлашсам нима булади? Шу фикр хавлидан чикмай қолди. Узоқлашсам, дедим. Кечирасиз, сизни ҳаётдан рашқ қилдим, киш-логингиздан, ота-онангиздан қиз-гондим. Нега бу йигит яшайди-ю, менинг Алишерим яшамайди? Иккаласи ҳам бир хил хулқ-атворга эга-ку. Уксидим, аввало оқсуқъ эшонлар авлодидан эканлигимдан, чунки мени сизга бермасликларининг боиси шунда деб билардим.

Эсланг. Бир кеч «Хамза»дан чикиб пиеда кетдик. Бир галпи — дилингиздагени менга тукиб солдингиз. Мен ишондим, лекин бир нарсга мени учутди. Мен сизни эвасмадим. Узр, Колаверса, кандай қилиб энг муқаддас туғру мухаббатингизни мени билмай туғру, изхор этдингиз. Еки мени билиб бўлганмидингиз. Туғри, менинг кеч қачон ёлгон гапирмаслигим сизни ишонтирди. Аммо, қалбимни тула-уқиқ-забт этиб угурмаган эдингиз-ку. Сизни севмайман, шунақча азиз кишим урнида ҳурмат қиламан, деб айта олмадим. Дилингизни огритиша Мархонангиде йул қуймади. Гуе у уқиб қоладигандек туюлди. Кейин батасфил тушунтирмам, деб уйладим. Бирок кеч бўлиши хавлимага келмабди. Мана шу менинг айбим. Ушанда сизга раҳ жавоб айтганимда, балки ҳаммаси жойига тушиб кетган бўлармиди.

«Севги — бу қалбдаги ўз эркинни ихтиёрсиз ўзгага инъом этмоқ дегани экан» — дебсиз. Нима қилай, ерга кумилган эркини қайтариб ололмасам, кимга айтиб, кимга бузлайин. Ҳамма ўз манфаатини ўйлаб жавоб беради. Узиचा на-

сиҳат қилади. Сиз айтган уша узга,
кичининг ёди, узига аталган сев-
гини ҳеч кимга айлтишги, ҳеч ким-
га бергиси келмаса, нима қилай
Қачонки «У» руҳсат берса... Мум-
кинми шуну? Демак, демак мумкин
эмас... Сизга нисбатан ҳақиқия хур-
мат саклайман. Севгим хурмати, са-
доқатим, рубёга қиймайдиган ор-
зуим, умидларим ҳаққи сизга иш-
наман. Фақат узимни шунга тан ол-
дира олмаётиман. Тан олсам, гу-
лу «кимнинг» дир руҳи қирқилсаб, ме-
ни вафосизликда айблагандек бу-
лаверди. Қалбимнинг туб-туби-
даги тоғдек улкан армонларингиз-
га шерик бўлишга, унга малҳам бў-
лишга бажонидил розиман. Фақат
сингил сифатида, ҳолос. Сиз мен-
тунунадиган, тушуниб туриб азоби
берадиган биргина кишимсиз. Ку-
зимдан уққанларингиз этмасиди
саволларингизга жавоб бўлмасми-
ди?..

Бирга йила куриш масаласини келса, билдимиз. Уйладим, бермасликларини билиб туриб уришни... Мени «узимиздан» бошқа елга узатмасликларини ёшлигимдан билардим. Шундай бўлиши шартдек, гўе. Ва шундай бўлганди, буларда ҳам. Сизга бир гапни, юзмадиги уят пардасини олиб ташлаб, кеңирим сураб айтаман. Оғизда «Севаман», дейб айтиб юраревасизми? Ёки мен совчи куйим? Чўкмаган жондан умид, сиз одам юборингиз кейин мендан ункаламасиз. Менинг айбисизлигим сизга аён бўлади. Мен халқ унаштирилганим йўқ. Ёлгон гапирганим учун тиз чўкиб кеңирим сурайман. Лекин, яқин орада унаштиришди.

Гинангиз ҳақ. Туғилган кунингиз: кишлоқдан меҳмон кутдим. Сиз балки энди менга ишонмассиз! Чунки уч сафар ёлгон сузладим. Мен сизга уволингиз тутадиз дейолмадим, ammo сиз айтдингиз. Мен сизга сизнинг кунингиз менинг бошимга туушишдан кўрқаман, дегандим. Ростдан кўрқаман. Яна сизга актриса бўлиб қолтишдан кўрқаман. Саҳнада эмас, ҳаётда.

Сиздан биргина утинчим: Ҳе
қайси гапларим тугрисида қайта су
раманг. Муҳокама қилманг. Ушб
мактубимни, ҳеч ким, ҳеч қачон уқи
масин.

Энди мулоҳаза юрийтиб иш тутин-
нг. Мени хурмат қилсангиз, мени
деб ҳеч ким билан уришманг. Агар
уйдагилар рози бўлишмаса, мени
деб улкаманг. Бор гапни айтдим.
Авалло уруғ суриштиришдади, шу
унутманг. Фақат, Алишер ўқсийди
агар иш қилманг. Ҳатто заррача
уйланмг бў турган. Мен ҳали ҳеч
кимга кунгил берганим йўқ. Шунин-
г учун юборадагилар совчиларнинг
эҳтиёт бўлиб сузалсангиз. Ота-онам
олдида ўзим яхши курган киши бў-
либ қолмай. Акс ҳолда улар рози
бўлишса ҳам, мен рози бўлмайман.
Мабодо уйдгилар ўзинг яхши кур-
ган экансан дейишса, билингки мен
зинҳор ва зинҳор тутунгиздага бор-
майман. Вазиятни тушунгандирсиз-
ми? Яна ниманиям ёзардим, тонг ёри-
липти келаяпти. Уйримнинг яна би-
р бесаамар тунн утди. Ҳали жавоб ё-
зма деган эдингиз. Сузингизда кир-
маганим учун кечиринг... Мени ҳо-
нингизданда отқор суйингиз, аф-
сус сизга малаксиймо ёр бўлолма-
дим.

Мени ёддан чиқармаслик учун
АРМОН куйинг углингизни исмини
АРМОНА куйинг қизингизнинг ис
мини...

Хайр. Омон бўлинг! Соғинч ила
Жайрона».

Мақтубларни оққа кўчирувчи
Раҳмон ҚОДИР

DEPA3A

КИМНИНГ МАОШИ КАНЧА?

Тайванлик маъмурий шахслар дунёдаги бир қатор давлатлар президентларининг даромадлари қанчалигини ўрганиб чиқишга қарор қилишди. Аниқланишича президентлар орасида энг кўп даромад қилаётгани Сингапур президенти экан. Унинг бир йиллик даромади АҚШ долларига тенглаштирилса 398000 долларини ташкил этаркан. Иккинчи ўринда Тайван раҳбари бўлиб, унинг бир йиллик даромади 344727 доллардан иборат. Германия Федератив Республикаси президенти даромади 248528 долларни ташкил этади.

Президент ва давлат раҳбарлари орасида энг камбағали Хитой Халқ Республикасининг давлат раҳбари ҳисобланмоқда. Унинг бир йиллик даромади 1786 долларга етади, ҳолос.

ЖЕНЯНИНГ УЙЛАНИШИ

Онаси уйда йуқлигида уфалик 9 ёшли Жена уйланди. Женининг қаллиги 12 ёшга тўлган Ирина исмли қиз бўлиб, у шахарнинг бошқа районида яшар эди. Қоидага биноан куёв келинни олиб келди. Кейин яқин дўстлар иштирокида тўй ташкил қилинди. Дастурхонга вино ва ҳар хил ширин ичимликлар тортилди.

Ёш оила аъзолари тўрт кун бирга яшашди, холос. Бешинчи куни эса қизини излаб юрган ота-онаси Ирани олиб кетишди. Жениянинг онаси эса ўғлининг уйланганидан хабар топгани ҳам йўқ.

ЧЎНТАКДАГИ ҚУЛОҚ

Перм вилоятдаги Илинск посёлкасида яшовчи бир мужик эрталаб уйкудан туриб бир қулোগининг ярми йўқлигини сезиб қолди. Кечаси чишадшо дуслари билан айш қилганда кимдир унинг қулোগини кесиб кетган. У эса мастликдан бунни сезмабди ҳам. Эрталабдан ярасини ши-фокорга боғлатгани югуриб кетаётган мужик чўнтагидан бир парча эт топиб олди. Бу унинг қулোগини ярми эди.

Мужик шифокорларга ялинишига қарамасдан ярим кулоқ бўлиб қолди. Чунки уни тикишга анча кеч бўлган эди.

БОЙЛИК ОРТТИРИШ УСУЛИ

36 ҶШЛ немиס «ишбилармони» бойлик орттиришни энг осон усулини уйлаб топди. У турт ой мобайнида темир йулларга бетон ва темир парчаларини куйиб поездларга харакатини анча кийинлаштирди ва хатто издан чкиб кетиши холларини хам содир этди.

Бу ҳаракатларни тўхтатиш учун у Германия темир йўлчиларидан 6,5 миллион марка талаб қилди. Полиция ходимларининг кўлига тушганда эса ишбилармон бу ноқонуний ишга бойлик ортириш учун қўл урганлигини айтди.

БИРИНЧИ КОСМОНАВТ БОЛАСИ

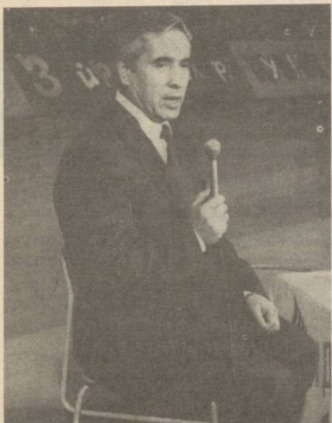
Барчага маълум булган биринчи космонавтлар — Белка ва Стрелка лақабли итлар ерга қайтандан кейин ҳам анча вақт ашаган. Стрелка бу вақт мобайнида икки марта болалаган ҳам. Унинг болаларидан бирини Никита Хрущев 1961 йили АҚШнинг уша пайтдаги президенти Кеннедининг хотинига ноб соғга сифатида юборган экан.

**Хорижий матбуот хабар-
лари асосида тайёрланди**

Мангу изтироблар
**КЎНГИЛ
ОЙНАСИДАГИ
ДАРЗ**

Сизга қўйилшсам, нима бўлади-
у, узоқлашсам нима бўлади? Шу
фигир ҳаёлимдан чиқмай қолди.
Узоқлашсам, дедим. Кечирасиз,
сизни ҳаётдан раҳим қилдим, қиш-
логингиздан, ота-онангиздан қиз-
гондим. Нега бу йигит аяшайди-
у, менинг Алишерим аяшайди? И-
каласи ҳам бир хил хулқ-атворга
эга-ку. Уқисдим, аввало оқсуқ
эшонлар авлодидан эканлигимдан,
чунки мени сизга бермасликларни-
нгиз боиси шунда деб билардим...
... Эсланг. Бир кеч «Ҳамза»дан
чиқиб ётади кетдиб. Бир гапни
— дилингиздагиларни менга тўкиб сол-
дингиз. Мен ишондим, лекин бир
нарсам мени ғўчутди. Мен сизни
севмасдим. Узр. Қолаверса, қандай
қилиб энг муқаддас тўғру муҳабба-
тингизни мени билмай тўғру, изор
этдингиз. Ёки мени билиб бу-
ганимдигиз. Тўғри, менинг ҳеч қач-
он ёлгон гапирмаслигим сизни
ишонтирди. Аммо, қалбимни тула-
тукис забт этиб угурмаган эди-
нгиз-ку. Сизни севмайман, шунақки
азиз кишим урнида ҳурмат қила-
ман, деб айта олмадим. Дилингизни
ни огритишга Маржоннинг анди йўл
қўймади. Ғуе у қисб қоладигандек
туюлди. Кейин батасфил тушуни-
раман, деб ўйладим. Бирок ҳеч бў-
лиши ҳаёлимга келмабди. Мана шу
менинг айбим. Ушанда сизга раҳ-
жавоб айтганимда, балки ҳаммаси
жойига тушиб кетган бўлармиди?
«Севги — бу қалбдаги ўз эрки-
ниги ихтиёрсиз ўзига инъом эт-
моқ дегани экан» — дебсиз. Нима
қилай, ерга қумилган эркини қайта-
риб ололмасам, кимга айтаб, ким-
га бўзлайим. Ҳамма ўз манфаъати-
ни уйлаб жавоб беради. Узинча на-

Ахбор Имомхужаев. Бу исми-шарифни эшитганимда мактаб укучиси эдим. Чупон бобом доимий ҳамроҳи миттигина радиосидан унинг овозини эшитганида кувончи чексиз бўлиб кетарди. Отарлари бир-бирига узокроқ чупонлар рация орқали хабарлашиб, эшитмай қолманг эртага Ахборжон чиқади, футбол бўлади, дейишарди.

— Буважон, Ахбор деган одамни танийсизми, курганмисиз, — деб сўрасам: — Йўқ, аммо овозидан палаги тозалаги кўриниб турибди, — дердилар. Газеталарда сурати чиқмасада, телевизордан курганимда, фақат овози билан бунчалик одамлар қалбига кириб борган бу одамга ҳавасим келарди.

Орадан йиллар ўтди. Уқишни битириб, олдимга мақсад қилганим марҳум «Пахтакор-79» ҳақидаги эсселар туркумини ёза бошлаш давомида Ахбор ака билан учрашдим. Тўғрироғи у билан учрашишни биринчи бўлиб Михаил Аннинг оиласи тавсия этган эди. Олим Аширов хонадонларида бўлганимда опаси «Ахбор ака

дан қолганларини сўрасангиз, чунки Олимжон бу одам билан жуда яқин эди, доим улар ҳақида тўлиб-тошиб гапирарди», — деди-лар.

Навоий вилоятида Шўхрат Эшбўтаев оиласи билан бўлган учрашувда ҳам менга албатта Ахбор ака билан маслаҳатлашишни айтишди.

«Аждар мучалли йигит» деб номланган Михаил Ан ҳақида эссени ёзиш давомида Ахбор ака билан куришдик. Улар менга Мишанинг онаси айтганидек жуда кўп таъсирли маълумотлар бердилар. Умуман Анлар оиласи: акаси Дмитрий, укаси Иннокентий, опалари Клава, Вера, марҳум футболчининг рафиқаси, боласи тез-тез Имомхужаев билан учрашиб туришини эшитиб, бу одам Михаил Ан билан ҳақиқий дўст бўлганига иқдор бўлдим.

ФАРИШТАЛИ ОИЛА

Биринчи ўзбек спорт шарҳловчиси, хизмат курсатган спорт мураббийси Ахбор ИМОМХУЖАЕВ ва унинг рафиқаси ҳақида

унанинг хизматида буламан — деб уйлаб келаётган экан. Биринчи бўлиб ўйингоҳга томон бораётган Ахбор ака учрабди. Машинани тўхтатиб қаққонлик билан тушиб, саломлашиб Ахбор ака, марҳумат «Жигули» ҳозиргина йўлга чиқди, агар йўлимда менга ёққан одам учраса бугун машгулотдан сўнг, хизматида буламан — деб ният қилганман — дебди Олимжон.

Афсус, Олимжоннинг пешона териси эвазига олинган «Жигули»га яна қайта чиқиш Ахбор акага насиб этмади.

«Қай бир йили Олимжоннинг ўртоқлари, марҳум «Пахтакор-79»чиларни оиласи билан учрашдик, Ахбор ўғлим мени ҳаммалари билан таништирди».

... Роҳатой опа шундай деб турган вақтларида икки марҳум футболчи — Михаил Ан ва Олим Ашировнинг оналари учрашиб, бир-бирларини

Маънавий баркамол одамлар, ахлоқан пок, оилага садоқатли бўлишади. Садоқат

Маънавий баркамол одамлар, ахлоқан пок, оилага садоқатли бўлишади. Садоқат

эса муҳаббатга тула қалбларини мангу баҳорга ошно этади.

Ахбор аканинг умр йўлдоши Фарида опани, доим беғубор табассум билан боқиб турувчи бу аёлни учратганимда, юзида фариштаси бор — деган фикр ярқ этиб юрагимга урилади. Бундай аёллар суҳбатлашган одамларига ёшлик улашади. Фарида опадаги зукколик, доноликка йўғрилган юмор бир неча кунлаб кайфиятимни кутариб юради. Зеро, Ахбор ака билан Фарида опанинг никоҳ тўйларига ҳам ўттиз беш йил тўлди. Ҳар йили никоҳ тўйла-

ри бўлган кунни икки қалб ҳақиқий байрамдек ўтказадилар. Ҳар йили Ахбор ака рафиқаси учун қўйилмаган совға ёки савоҳат уйлаб топар эканлар. Улар бу кунни гоҳ Сочида, гоҳ Фарғонада, гоҳ Самарқандда қўтиб олишаркан.

«Оллоҳ эркак кишига бир неча бахт берар экан. Шулардан бири — вафодор жуфти ҳалол билан никоҳ бўлса, шу қрлар бўлсинки менга бу саодат Фаридадон тўғайли насиб этди» — дейдилар Ахбор ака.

Оталари уларга қайта-қайта шундай ўқитганлар: «Ўғлим, ҳалолликдан бошқа йўл бизга юкмайди, чунки бизнинг уругимиздан ҳали нопоклик билан бойиган, иш юритган одам чиқмаган. Сенга ҳам, болаларимга ҳам, набираларимга ҳам мендан мерос қоладиган нарсаси — ҳалоллик бўлади».

Мана бугунги кунда Ахбор ака ва Фарида опанинг уч куёви, бир келини, ун икки набираси бор. Байрамларда, ҳайит кунлари уйлари ҳақиқий болалик бозорига айла-

нади. Фарзандлари: Малика, Мадина, Абдор, Олияжон, Зафаржонлар хизматда бўлишади.

Дунёда муҳаббат борми? — деб сўрасалар, куз унгимга Ахбор ака, Фарида опа келади. — Ҳа, бор — дейман.

Дунёда бағри бутун одамлар борми? — деб сўрайдилар, куз унгимга Ахбор ака, Фарида опа келади. — Ҳа, бор дейман шодликка тўлиб.

Ҳа, улар ҳеч кимга ўхшамайдилар. Орадан шунча йил ўтиб, ёстиқдошлик қиллаётган бу жуфтнинг бир-бирига мулоим боқишлари, гапирганда, ҳазилда хуллас ҳар дақиқа бир-бирининг кўнглига қарашларида, ажиб ҳикмат кўрдим. Тош келса кемириб, сув келса силсирганлари ҳақида эса сўрамадим. Иккаласининг ҳам оппоқ сочларига қараб ҳамма ҳаммасига тушундим. Зеро, соч шодликдан оқармас...

Ахбор акага бағишланган сатрлар билан бошланган бу мақолани Фарида опага аталган шеър билан тугатмоқчиман.

ФАРИДА ОПАГА

Бунчалик мунислик,
бунча маъносик
Оқлик маликаси оққушда
йўқдир.
Бу қадар мулоим,
назокат жанги
Ўрик гулидаги юмушда
йўқдир.
Ёмон сўз демасиз, ёмон
ҳақда ҳам
Бу нозик ҳимоя
ўнг-тушда йўқдир.
Сиз танҳо санаган Ахбор
акага,
Тоқсиз, сиздан ўзга
фаришта йўқдир.

Зулфия МҲМИНОВА

Ургут туманидаги Охунбобоев колхозини худудида жойлашган Қўйқошқоқнинг шундоққина кунчи қарафида бирор гектарга тенг келувчи қўша қабристон бўларди. Бу ҳилқатга яқин 50 йил ичида майит қўйилмаган бўлиб, то 1965 йилда мазоратнинг шарқидан, Зарафшон дарёсидан сув олувчи Янги Даргом канали қуриб битказилди. Гарбидан эса колхознинг молхонаси қурилди. Табиийки, колхознинг бир неча юз бош қорамоли учун қўшима ерларни ўзлаштириш зарурияти тугилган эди. Маъмурият эса ҳеч мулоҳаза қилиб ўтирмасдан қабристонни «забт» этишга буйруқ берди. Ҳамма маш-маша шу кундан бошланди.

Даставвал мазоратни ер билан барабар қилиб текислаш ҳақида буйруқ берган раис оёқ оғриги дардига мубтало бўлди. Бирор йилга яқин бу азобни танасидан ўтказган зот шол бўладиган даражага етганида фол очиб, бу хилқатта битта куй сўйдиб, қурбонлик қилди ва дарди бироз енгиллашди. Хуллас, қабристон ер билан текисланди, урнида молхона учун ем-ҳашак базаси яратиш борасидаги ишлар жонланиб кетди. Аммо қизига келганда иш қўқисдан тўхтаб қолди. Негаки, онда-сонда сўнгалари қичиб турган лаҳадлар устига бўлдозор тортган тракторчининг қўзаларига алламбалолар қўриниб, қўрпа-тўшак қилиб қолган эди. Тракторчилик касбини бутунлай ташлаб юборган бу одам ҳатто кейинги бир неча йил

мобайнида ҳам руҳий хасталар шифохонасида бот-бот даволаниб чиқишга мажбур бўлди. Воқеадан кейин қишлоқнинг бошқа механизаторлари бу жойда ишлашдан қатъий бош торттишди.

Аммо бошлаган ҳар қандай ишларини охиригача етказишга урганиб қолишган колхознинг бир сўзли раҳбарлари бундан худоса чиқаришди, дейсизми?Асло.

Зудликда район механизация уюшмасидан қўшимча техника ҳамда ўрис мутахассислар ёлланиб, мазоратни ер билан яқсон қилишди, очилиб қолган сўнгаларни бўлдозор билан суриб, устидан тупроқ бостириб юборишди. Майдоннинг қоқ ўртасида эса бетон плиталардан қорювлухона ҳамда ҳоҳатхона қурилди. Қорювлухона атрофида қуришлар пичан ва сомон гарамларини босишди. Қўтилмаганда бирин-кетин муҳдис воқеалар руй бера бошлади. Жумладан, қўшни совхоздан келиб, беда босаётган ҳайдовчининг трактор чангиги устунлардаги электр тармоғига тегиб кетди, қисқа туташув юз берди. Ҳали ўттизга ҳам тўлмаган навқирон йигит бизнинг куз унгимизда ток уриб ҳалок бўлди.

Бу даҳшатли воқеадан кейин ҳам етарли хулоса чиқариб олин-

мади. Марҳумларнинг тинчи бузилаверди. Қорювлухонада молхона ишчилари, чупонлар ва қорювллар қарта уйнаб, ичкилик-бозлик қилишар, ҳоҳатхонадан ҳам бемалол фойдаланишаркан эди. Орадан ҳеч қанча фурсат ўтмасдан сенаж ва силос бостириш учун ҳамда молхонадан чиққан ахлатларни тўкиш учун хандак ҳамда чуқурлар қовланди. Мол нажаси тўқилаётган бу чуқурларнинг деворларидан эса одамнинг бош чаногини ҳамда сўяқлари қуришиб турарди. Шундай кунларнинг бирида силос хандагининг четидан бетон плита кучиб, силосни

зиқлаётган «Алтай» бўлдозерини устига қулади. Тракторчи қаққонлик қилиб улгурмаганида... Оғир бетон плита трактор кабинини бутунлай мажақлаб ташладан эди.

Ем-ҳашак базасининг қорювллар эса олти ойга бормасдан алмасиниб турар эдилар. Биринчи қорювл раҳматлиқ Ҳофиз бобо гарамларини айлана туриб, гира-ширада оппоқ кийимли шарпаларга дуч келган. Боянқи ўзи ҳам шарпага айланиб қолишдан қўрқиб, зудликда қорювлчиликни тарк этиб кетди. Аммо умрининг охиригача негадир қўллари

қалтирайдиган бўлиб қолди.

Иккинчи қорювл Бўрон бобони (уни ҳам худо раҳмат қилсин) бир неча бор қоп-қора ҳўкиз олдида солиб қувлаган. Унинг айтишича, ҳалиги махлўқ, ҳатто тунлари қорювлхонанинг ичига ҳам бетон девордан ўтиб кирган эмиш. Қорювлчилик узоққа чўзилмаган чол кейинчалик оддий ҳўкизини курси ҳам таҳорати ушлаб кетадиган даражага келган эди. Қорювллардан бошқалари ҳам ишлаб ёлчишмади. Қаллайи-саҳарлаб озроқ силос ўмариб кетиш мақсадида бу хилқатта ташриф буюрган бошқа қишлоқдошимиз билан нима ҳодиса руй берганини билмадим, лекин юз-кўзи қийшайиб қолди, қурбонликка битта куй сўйдириганидан кейингина одамбашара бўлганлигига гувоҳман. Ҳозир ҳам юз қийшайиши бироз сақланиб қолган бу зотга силос тугул ҳатто мол ҳақида оғиз очсангиз, ўтақаси ёрилиб кетай, дейди.

Беда ва силос олиб кирган аксарият тракторчилар эса бу жойда негадир техниканинг ҳаддан ташқари оғирлашиб, тезлиги қамайиб қолганини бот-бот эътироф этишарди.

Йиллар ўтди, аждоқларимиз ҳокидан бир неча бор лолақизгалдоқлар ўсиб чиқди, тийрамоҳ ём-гирлару, қўқлам сўхбуда-

ми бу ҳилқатнинг мангу эгаларини бир неча бор алалаб ўтди. Одамлар сўнгги манзилда тинч қўйилмаган аждоқларимизнинг безовта руҳлари ўчидан ваҳимага тушиб қолишди, ҳарҳолда бу жойда ишлаймай қўйдилар.

Аммо ҳар гал болалигим ўтган қишлоқдан азим Тошкентга қайтар эканман аждоқларнинг мангу хобгоҳлари атрофини қайтадан тозалаб, ўраб, яна хилхона ҳўлига келтириб қўйишга жазм этмаётган қишлоқ оқсоқолларидан ва колхоз маъмуриятидан хафа бўлиб кетаман.

Алижон ЗОҲИДДИЙ

Бу ажиб дунё МУЧАЛИНГИЗ СИҚОН ЭМАСМИ?

Узоқ йиллар давомида АҚШнинг биринчи президенти Жорж Вашингтоннинг ҳаёти ва фаолиятини урганган Жеймс Фильмор қизиқ далилга дуч келди. Болалигида Вашингтон уйқусираб ҳовлига қичиб кетавераркан (руслар бундай касаллиқни «лунатик» дейишади). Бундай пайда у албатта оморга кириб дон-дун солинган қопларни тешиб қўярди. Бунинг сирин Жорж Вашингтоннинг 1732 йилнинг 22 февралда — Сиқон йилида тугилганидан бўлса керак.

РУҲИ НОТИНЧ АЖДОДЛАР

ТАҲРИРИЯТГА ХАТ

КЕЛДИ

«Хурматли «Оила ва жамият» таҳририяти ходимлари. Мен матбуот нашрлари ичида сизнинг газетангизни севиб ўқийман. Чунки газета саҳифаларида ижтимоий муаммолар, оила, одоб-ахлоқ ва умуман кўпчиликлари манзур бўладиган мавзулар мунтазам ёритиб борилади. Айниқса, «Кўзгудаги ўзимиз», «Тафаккур бўстони», «Шарку фарб одоб», «Оила сабоқлари», «Балогат бекати» ва бир қанча қизиқарли рухнларда берилаётган мақолалар мухлисларни ўзига жалб

қилиши шубҳасиз. Аммо кейинги пайтларда «Не учун севимиз, Ўзбекистонни», «Бир кун», «Т.Т.Т», «Гуноҳ ва савоб» рухнлари деярли йўқolib бормоқда. Ана шу рухнларни ҳам қайтадан тиклаб, мақолалар бериб борсангизлар, менимча, нур устига аъло нур бўларди. Шунингдек, хорижий мамлакатлардаги оилалар ҳаёти, удувлари, урф-одатлари ҳам бизларни жуда қизиқтиради. Сизларга ижодий ютуқлар тилаб, мухлисингиз.

О. Сотлиқов, Бухоро вилояти»
Таҳририятимизга 1996 йилнинг январидан 15 февралгача газетхонларимиздан 100 дан зиёд хатлар келди. Бунинг учун аввало муштариёларимизга чуқур миннатдорчилик билдирамиз. Хатлар ичида мухлисларнинг чексиз миннатдорчилиги битилган мактублар, шикоятномалар, қизиқарли хабарлар, бошқотирмаларга келаётган жавоблар асосий ўринни эгаллайди. Шунинг қувонч билан

айтиш керак-ки, фарғоналик М. Умаралиев, М. Усмонова, термизлик М. Азимов каби мухлисларимиз газетамизнинг ижодий жараёнига самарали ҳисса қўшишмоқда. Биз таҳририятга келаётган хатлардан имкон қадар фойдаланиб, шикоятларни эса ўрганиш учун мутасадди ташкилотларга жўнатаёмиз.

Умид қиламизки, газетамиз муштариёлари бундан кейин ҳам ўзларини қизиқтираётган, ўйлантираётган мавзулар ҳақидаги фикр-мулоҳазалари битилган мактубларни йўллашади.
ХАТЛАР БЎЛИМИ

Кўшни қишлоқдаги мотам одамларнинг қалбини ларзага солди. Камолиддин ўзини — ўзи ўлдирган эмиш. Наҳотки? Шунчалик иродасизлик қилса, йигит «иши-я...» дея уйлайман-у, уйларимни мотам саси босиб кетади. Кўзларимни юмаман ва кўз олдимга жон талвасасида типирчилаётган вужуд келаверади.

Камолиддиннинг онаси оламдан ўтган, негадир отасининг феълли узгарди. У болаларига курс муомала қиладиган, бунинг устига кўп ичадиган одат чиқарди. Онасидан 10 ёшида етим қолган кенжа — Камолиддинга бу нарсани қаттиқ таъсир қила бошлади. Ўз ҳолига ташлаб қўйилиши, тарбиясига бефарқлик билан қараш уни одамови, ғамгин бир куйга солиб қўйди.

Қолаверса, отаси, ўзи ва хувиллаган кулба... Ўзидан катта опа-акалари уйли-жойли бўлиб кетишгани сабаб, ҳатто дардларини айтишга ҳеч кими йўқ эди. Ахир, уларнинг ҳам ташвишлари ўзи-

ган эди-да. Камолиддин билан ҳеч кимнинг иши йўқ, унинг ҳеч ким билан. Балогатга ета боргани сайин қишлоқдошларининг отаси ҳақидаги гап-сузлари унинг юрагини ўртар, ёш-

ҳақида қишлоқдошлар орасидаги гап-сузлар бу омонат кўприкни ҳам парчалаб ташлади. Камолиддин онаизорининг руҳи ҳақиқатини ўқиб олганини айтиш мумкин. Бунга жавобан ота «мендан ҳазар қилаётган бўлсанг, йўқол уйимдан» деб ҳақоратлади, ҳатто калтаклади. Хуллас, кўприк парчаларига осилиб фарёд қиладиган илжини шафқатсизларча жарлик сари иргитишди. Юракни еб бўлган очофат дардлар эса бўм-бўш қолган жисм устидан ўзларича ҳукм чиқаришмоқда эди. Йигит эса улар билан курашишга ҳеч қанақанги куч тополмади...

Вужуднинг устида фақат онанинг безовта руҳи чирқиллаб айланарди. Шўрлик боласи... Жоҳил ота қўлида қолиб хўрланган жигаргўшаси. Туннинг зимистон қаъридаги танани ҳеч ким пайқамасди. Ҳатто қишлоқнинг дайди итлари ҳам бу кеч безовталанишмади. Онанинг нотинч руҳидан бўлак ҳеч ким армоннинг қийналиб қийналиб жон берганини қўролмади. Ҳатто Камолиддиннинг кўзларидан алам, қайғу аралаш думалаб тушган сўнгги кўз ёшини ҳам...

Алижон САФАРОВ
ўз мухбиримиз

АЛАНГА УСКАНЖАСИДАГИ ВУЖУД

га етади-да. Бора-бора ота уйига ҳар хил аёлларни бошлаб келадиган, уйда айш-уишрат қурадиган бўлди. Қишлоқдаги кўшмачи аёл Камолиддиннинг кўзига ёсуманга ўхшаб қўриниб кетарди. Чунки, уша аёл унинг отасини ўзига шерик қилиб, улардан тортиб олаёт-

гина вужудини номус деган инсоний бир неъмат тобора эзиб борарди. Акалари бир неча бора отасига тушунтиришмоқчи бўлишса-да, нодон ота уларга удағайлаб берди. Камолиддинга эса «менга ақл бўлма, тирмизак» деб бақирарди, турткиларди.

Мактабни тугатиш арафасида Камолиддин ҳамқишлоқ қизга кўнғил қўйди. «Ҳар ҳолда юрагимда портлай-портлай деб турган дардлар уюмини кимгадир ошкор этиб, бир муддатга бўлса-да, енгил тортарман», деб уларди у. Хаёл билан юрак орасидаги кўприкда муаллақ туриб қолган муҳаббат унга таскин берадигандай туюлди. Аммо уларнинг оиласи

Сўнги устун

СЕНИ ОСМОНИМГА ОЛИБ КЕТАМАН

Кўёш системасида биз биладиган тўққизта йирик сайёрадан ташқари минглаб митти сайёралар ҳам мавжуд. Улар астероидлар деб аталади ва энг катта астероидларнинг диаметри 400-500 километргача етади. Лекин диаметри 3-5 километрдан ошмайдиган астероидлар ҳам анчагина.

Иқар астероиди Кўёшни 409 кунда айланиб чиқади, ҳар 19 йилда Ер яқинидан ўтади. Охириги марта 1987 йилда Ерга яқинлашиб, бир неча миллион километр наридан ўтиб кетди.

Осмон жисмларидан яна бири кометалар бўлиб, ҳозирга қадар мингдан ошқан кометалар аниқланган. Кометалар учиб юрганда ёруғ ва узун думини қузатиш мумкин. Кометалар думининг узунлиги 500-600 миллион километрдан бир неча миллион километргача бўлади.

Осмонда юлдузлар чарақлаб турган беғубор кеча. Беҳосдан бир юлдуз ўзидан ёруғ из қолдириб ўтади. Бу астероид ва кометаларнинг парчаланишидан ҳосил бўлган метеоридир. Ҳар йили ерга минглаб метеорлар тушади. Ерга тушган метеорни метеорит дейишади. Уларнинг ичида энг каттаси Тунгус метеоритидир. Тунгуснинг Ерга урилиши туфайли юз берган портлаш Хиросимага ташланган атом бомбасидан 1000 баробар кучли эди.

Ой ўз ўқи атрофида 27,3 суткада бир марта айланиб чиқади. Демак, у ерда икки ҳафта давомида кундуз, яна шунча вақт тун бўлар экан. Кундузи Ойда ҳарорат 120 дан ошса, кечаси 170 даражача совуйди.

Юлдузлар сайёра эмас, балки кўёшсимон осмон жисмидир. Улар ҳам Кўёш сингари газсимон шар шаклида бўлиб, массаси Ерникидан бир неча минг баробар катта. Юлдузлар сатҳида ҳарорат 2000 дан 4000 гача, марказий қисмида эса 10 миллион даражага етади.

Инсон Кўёш энергиясидан унумли фойдаланиш борасида тинмай изланишлар олиб бормоқда. Зотан, Ерга бир неча кунда Кўёшдан келадиган энергия ер бағридаги барча ёқилғи захираларнинг энергиясидан ортиқроқдир. Шунинг учун Кўёш энергияси ёрдамида ишлайдиган автомобиллар, тегиримонлар, сув насосларининг янги-янги нусхалари яратилмоқда. Ҳатто уларни Кўёш энергияси билан иситиш ҳам амалга оширилмоқда.

Бу ажиб дунё

«ОВҚАТИНГИЗ НИМАДАН ТАЙЁРЛАНГАН?»

1992 йил Франциянинг Ницца шаҳрида «Шез Факон» ресторани очилди ва бу ресторан пулдор кишиларнинг сеvimли емакхонасига айланди. Лекин яқинда маълум бўлишича, рестораннинг бош ошпази Клод Хэффел шунча вақт мобайнида таомларни ит ва мушукларга бериладиган консервалардан тайёрлаб келган экан.

Муассисларимиз:

Ўзбекистон
Республикаси
болалар
жамғармаси ва
«Соғлом авлод учун»
Халқаро хайрия
жамғармаси

БОШ МУҲАРРИР:
Абдукарим РАҲИМБЕРДИ

Газетамиз бош хомийси:
Ўзбекистон «Матбуот тарқатиш
уюшмаси» ассоциацияси

МАНЗИЛИМИЗ:

700083, Матбуотчилар
кучаси, 32-уй.

Телефон: 36-54-80
Баҳриддин Абду Саид
навбатчилик қилди
Обуна индекси - 64654
Руйхатга олиш № 33
Буюртма Г-089 25684 нусхада чоп
этилди. Офсет усулида босилди.
Формати А-3, ҳажми 2 босма табоқ.